SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

ČiSToća

Web stranica Čistoće Split

Kolegij:

Korisnička sučelja

Studenti:

Lovre Cikojević i Mislav Maretić

Split, veljača 2023.

SADRŽAJ

1.	UV	OD	1
	1.1	Stanje na tržištu	1
	1.2	Očekivani tip korisnika	1
	1.3	Ograničenja korištenja sustava	2
	1.4	Potencijalni zahtjevi sustava	2
2.	Zah	ıtjevi	3
3.	Lov	w-fidelity prototip	4
4.	Hig	h-fidelity prototip	10
5.	Eva	aluacija prototipa	15
	5.1	Heuristike	15
	5.1.	Podudaranje stvarnog svijeta sa sustavom	15
	5.1.2		
	5.1.3	3 Vidljivost statusa sustava	17
	5.1.4	4 Sloboda korisnika i korisnička kontrola	17
	5.1.	5 Sprječavanje grešaka	18
	5.1.0	6 Detekcija i oporavak od greške	20
	5.1.	7 Prepoznavanje umjesto prisjećanja	21
	5.1.3	8 Fleksibilnost i efikasnost korištenja	22
	5.1.9	9 Estetika i minimalistički dizajn	23
	5.1.	10 Pomoć i dokumentacija	24
	5.2	C.R.A.P. principi	26
	5.2.	1 Kontrast	26
	5.2.2	2 Ponavljanje	26
	5.2.3	3 Poravnanje	27
	5.2.4	4 Bliskost	29
	5.3	Teorije niske razine	30
	5.3.	1 Fittsov zakon	30
	5.3.2	2 Hickov zakon	31
6	7.1	dinžak	22

1. UVOD

Cilj seminara je izrada web stranice koja će predstaviti osnovne informacije o Čistoći Split – kojim djelatnostima se bavi, kratku povijest, informacije o kontaktu, rasporedu odvoza komunalnog otpada, informacije o reciklažnom dvorištu, kao i edukativne informacije podijeljene u više kategorija, i slično. Također je implementiran sustav "OčiSTimo grad" u kojem korisnici, nakon prijave u sustav, mogu napraviti objavu u kojoj obavještavaju Čistoću o otpadu u gradu tako što prilože fotografiju i napišu kratki komentar i ime ulice u kojoj je fotografija slikana.

1.1 Stanje na tržištu

Čistoća Split već ima stranicu sa svim potrebnim informacijama, ali cilj je napraviti ekvivalentnu stranicu s naglaskom na ugodnijem korisničkom iskustvu postignutom pridržavanjem principa dizajna pri izradi.

1.2 Očekivani tip korisnika

Stranica je namijenjena stanovnicima Splita koji znaju hrvatski jezik, svih dobnih skupina i svih razina informatičke pismenosti, koji žele pristupiti informacijama o Čistoći Split ili koristiti sustav OčiSTimo grad. Dostupnost širokom spektru stanovništva je postignuta izradom stranice s user-friendly sučeljem.

1.3 Ograničenja korištenja sustava

Za pristup sustavu je potrebno:

- Znanje hrvatskog jezika
- Pristup internetu
- Pristup uređaju s web preglednikom

1.4 Potencijalni zahtjevi sustava

Potencijalni zahtjevi sustava su:

- Pristup stranici iz web preglednika
- Mogućnost korištenja sustava na različitim uređajima različitih veličina, kao što su stolna računala, prijenosna računala, pametni telefoni, tableti, i sl.
- Pregled velikog broja različitih informacija o Čistoći Split
- Pregled edukativnih informacija
- Mogućnost prijave korisnika u cilju korištenja sustava OčiSTimo grad
- Mogućnost objavljivanja informacija u sustavu OčiSTimo grad

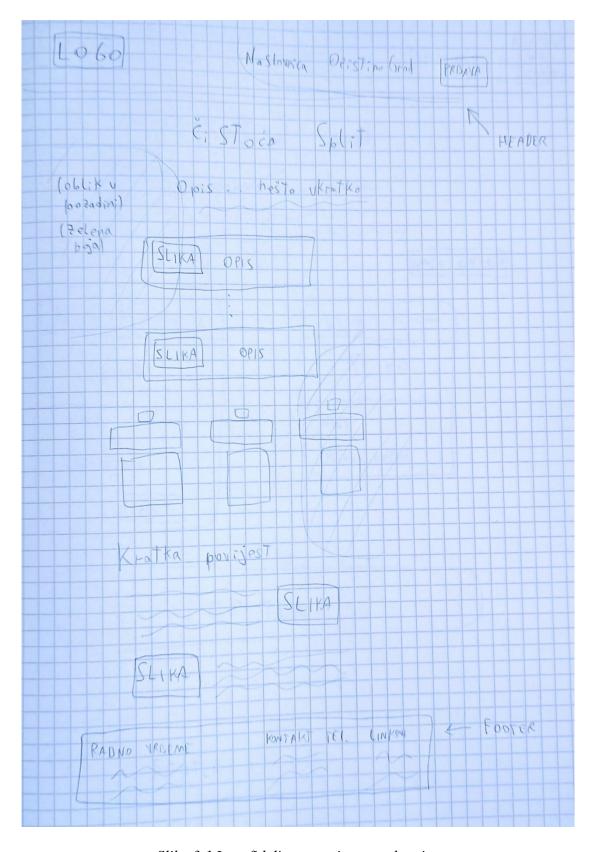
2. Zahtjevi

Definirani su osnovni zahtjevi koje buduća web stranica treba ispuniti:

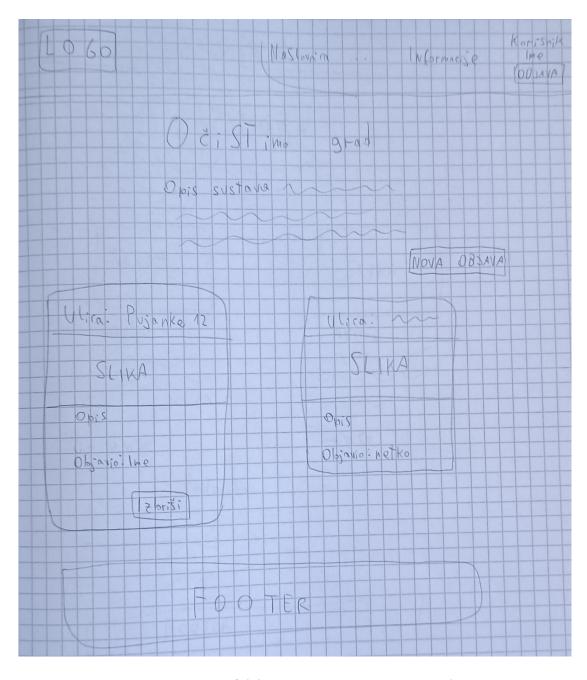
- Vaša aplikacija će se koristiti iz web preglednika
- Aplikacija će se koristiti na uređajima različite veličine (pametni telefoni, tableti, laptopi i desktop računala)
- Korisnik može pretraživati/filtrirati produkte ili usluge
- Broj produkata/usluga koje nudite putem web aplikacije veći je od 20
- Korisnik će koristiti aplikaciju kao gost ili će se logirati u vlastiti profil
- Broj javnih stranica (one stranice koje ne zahtijevaju logiranje u sustav) je 5
- Jedna od javnih stranica je blog (blog mora sadržavati minimalno 20 postova koje mogu uključivati slike, videa, code snippete)

3. Low-fidelity prototip

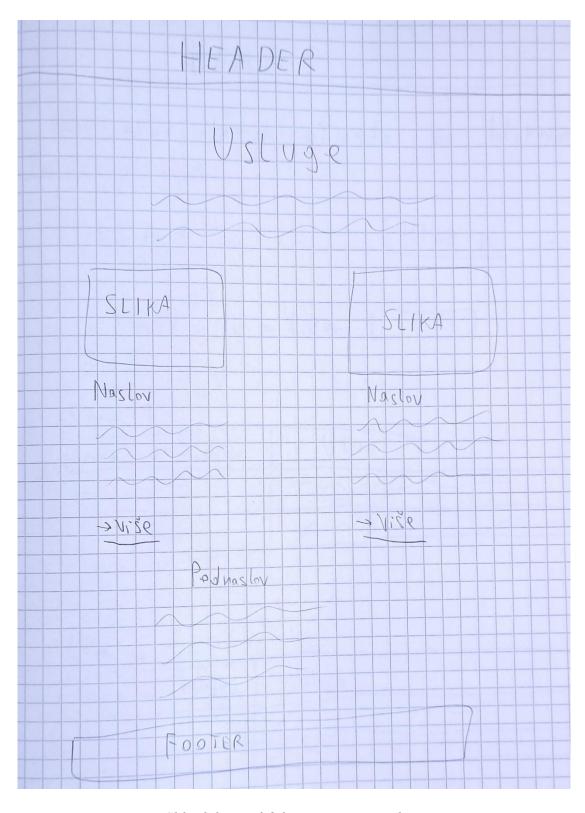
Izrada low-fidelity prototipa je prvi korak u izradi projekta, kojem je cilj prikazati koncepte dizajna stranice na jednostavan način. U priloženim slikama je prikazan napravljeni low-fidelity prototip za desktop verziju aplikacije.

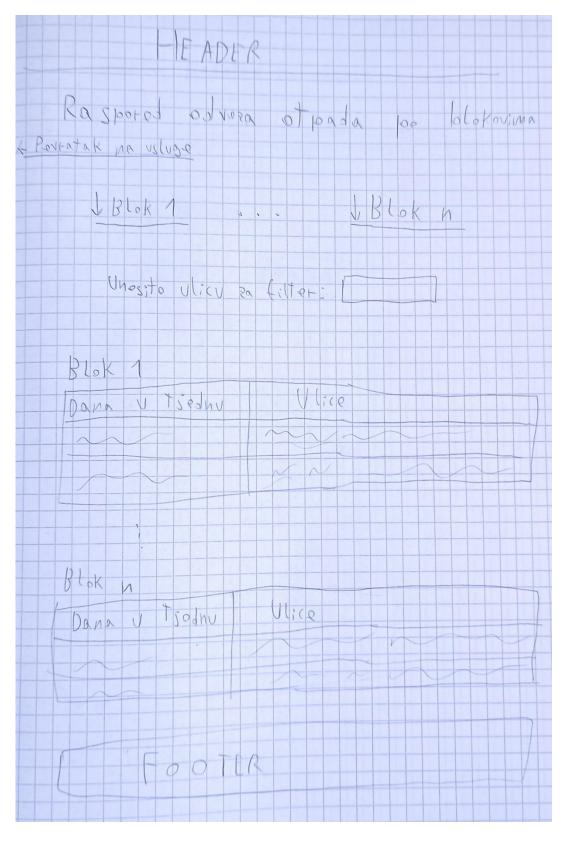
Slika 3.1 Low-fidelity prototip za naslovnicu

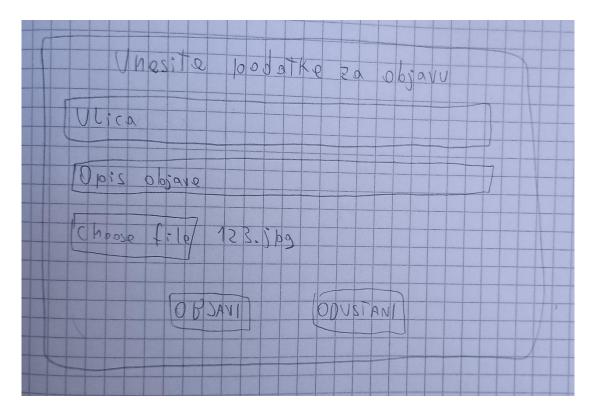
Slika 3.2 Low-fidelity prototip za OčiSTimo grad

Slika 3.3 Low-fidelity prototip za Usluge

Slika 3.4 Low-fidelity prototip za raspored odvoza

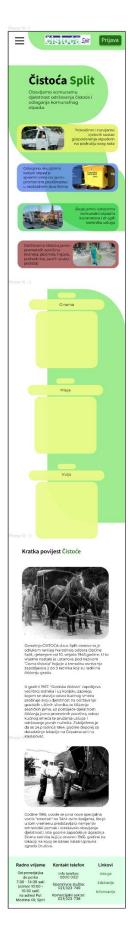
Slika 3.5 Low-fidelity prototip za modal za objavu u OčiSTimo grad

4. High-fidelity prototip

Nakon izrade low-fidelity prototipa, idući korak je stvaranje high-fidelity prototipa, za desktop i mobilnu verziju, koji je izrađen koristeći alat Figma. Cilj high-fidelity prototipa je prikazati korisnicima kako će izgledati finalna verzija proizvoda, pa se, u odnosu na low-fidelity, daje više pažnje detaljima dizajna.

Slika 4.1 High-fidelity prototip za naslovnicu

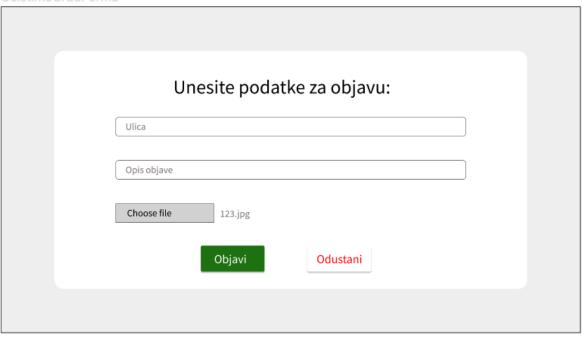

Slika 4.2 High-fidelity prototip za naslovnicu – mobilna verzija

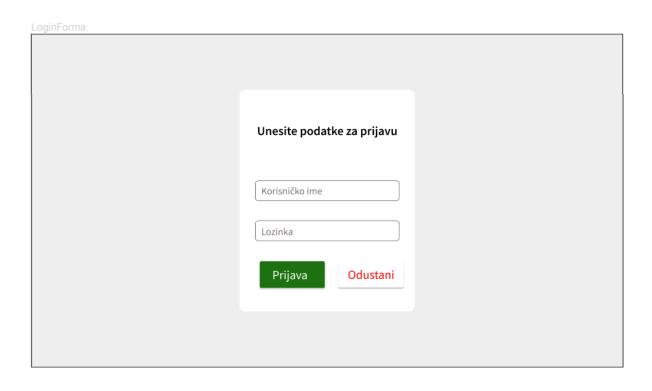
Čistoća Split Naslovnica OčiSTi grad Informacije Prijava **OčiSTimo grad** Objavite slike otpada koji primjetite... dodat još teksta, opisat šta je Nova objava Ulica: Viška 5 Ulica: Viška 5 Ulica: Viška 5 dwhvoefvnefjvnefijbvkbvjkjvn dwhvoefvnefjvnefijbvkbvjkjvn dwhvoefvnefjvnefijbvkbvjkjvn ekjf ekjfv ekjekjk ekjf ekjfv ekjekjk ekjf ekjfv ekjekjk Autor: šime šimić Autor: šime šimić Autor: šime šimić Izbriši Radno vrijeme Kontakt telefon Linkovi Usluge Od ponedjeljka do petka 7:30 - 14:30 sati (odmor 10:00 - 10:30 sati) Info telefon: 0800 0021 Operativna služba: 021/323-740 Edukacija na adresi Put Mostina 49, Split Informacije Komercijalni sektor: 021/323-736

Slika 4.3 High-fidelity prototip za OčiSTimo grad

OcistimoGradForma

Slika 4.4 High-fidelity prototip za formu za OčiSTimo grad

Slika 4.5 High-fidelity prototip za formu za prijavu

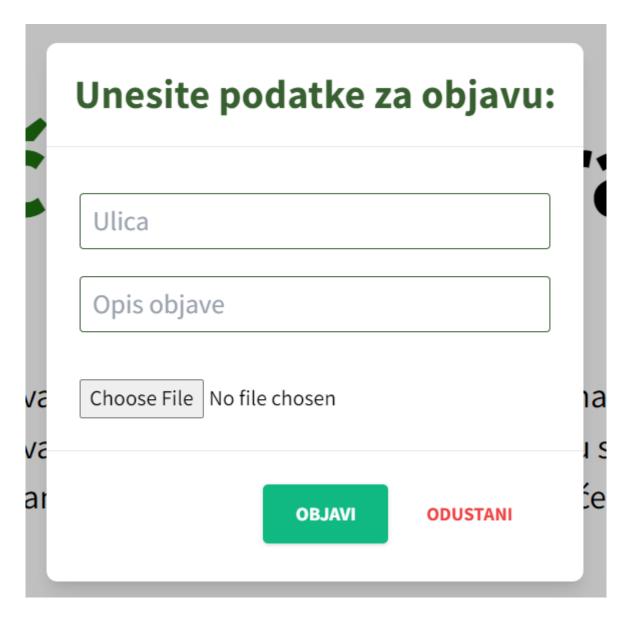
5. Evaluacija prototipa

5.1 Heuristike

U izradi sučelja smo vodili računa o deset heuristika koje su Jacob Nielsen i Rolf Molich definirali u knjizi "Heuristic Evaluation of User Interfaces". U ovom potpoglavlju smo ukratko objasnili svaku od deset heuristika i naveli primjer korištenja svake od heuristika u našem sustavu.

5.1.1 Podudaranje stvarnog svijeta sa sustavom

Stranica bi trebala biti napisana jezikom koji je razumljiv korisnicama, pa se izbjegava korištenje stručnih izraza koje bi razumio samo uzak krug korisnika. ČiSToća isključivo koristi hrvatski jezik i izbjegava se korištenje stručnih pojmova, budući da su ciljani korisnici svi stanovnici Splita, različite informatičke pismenosti. Na primjer, kod dodavanja sadržaja u sustav OčiSTimo grad, koriste se riječi s kojima su korisnici upoznati – ulica, opis, objava, i slično.

Slika 5.1 Podudaranje stvarnog svijeta sa sustavom

5.1.2 Konzistencija i standardi

Korisnici se ne bi trebali pitati odnose li se različite riječi ili dijelovi stranice na isto, tako da sustav treba biti konzistentan unutar same stranice, kao i što treba biti djelomično konzistentan s ostalim sustavima – koristiti oznake i pojmove koji se, za isto značenje, koriste u velikom broju drugih sustava. Primjer korištenja konzistencije i standarda u našem sustavu je korištenje oznake strelice u desno za *Više*, tj. za prikaz više informacija o sadržaju ispod kojeg se nalazi ta oznaka, kao i korištenje strelice u lijevo za povratak na prethodnu stranicu.

→ Više

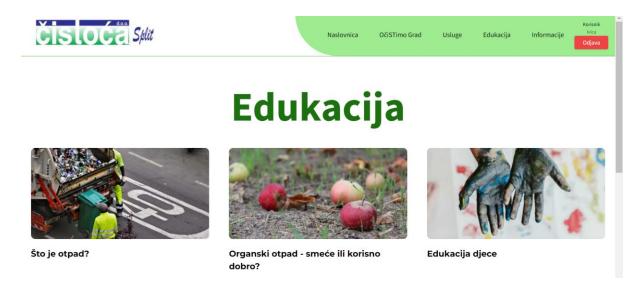
← Povratak na usluge

Slika 5.2 Konzistencija i standardi

5.1.3 Vidljivost statusa sustava

Korisnici bi u svakom trenutku trebali biti u mogućnosti saznati o tome što se događa u sustavu.

U našem sustavu korisnik vidi na kojem se dijelu stranice nalazi, budući da se na vrhu svih sekcija nalazi njihov naslov.

Slika 5.3 Vidljivost statusa sustava

5.1.4 Sloboda korisnika i korisnička kontrola

Korisnici relativno često učine odluke u vezi funkcionalnosti sustava koji nisu namjeravali, pogreškom ili slipom, tako da se korisnicima treba omogućiti mogućnost da odustanu od odabrane radnje, odnosno da se vrate korak unatrag.

Primjerice, kada korisnik nije prijavljen u sustav, ne može napraviti objavu u sustavu OčiSTimo grad – tipka za dodavanje objave je siva, i ako korisnik klikne na nju, ispiše se poruka da je potrebna prijava.

OčiSTimo grad

Klikom na zelenu tipku "Nova objava", koja se nalazi dolje desno, imate mogućnost korištenja sustava. Za korištenje sustava je potrebna prijava. Stavite fotografiju smeća u gradu, te unesite ulicu kojoj je fotografija slikana i opis, a mi ćemo se pobrinuti za čišćenje!

Unesite ulicu za filtriranje: Ime ulice

NOVA OBJAVA

Potrebna je prijava!

Slika 5.4 Sloboda korisnika i korisnička kontrola

5.1.5 Sprječavanje grešaka

U dizajnu sučelja se treba voditi računa o sprječavanju potencijalnih grešaka koje korisnik može napraviti, namjerno ili nenamjerno.

U sustavu ČiSToća korisnici se u svakom trenutku mogu vratiti unatrag i poništiti svaku radnju koju su učinili.

Primjerice, kada prijavljeni korisnik klikne na Odjava, ima mogućnost odustati od odjave.

Slika 5.5 Sprječavanje grešaka – prvi primjer

Kao još jedan primjer, ako korisnik napravi objavu u sustavu OčiSTimo grad, a želi ju obrisati, to mu je omogućeno, i također, kao druga mjera sigurnosti, mora potvrditi brisanje.

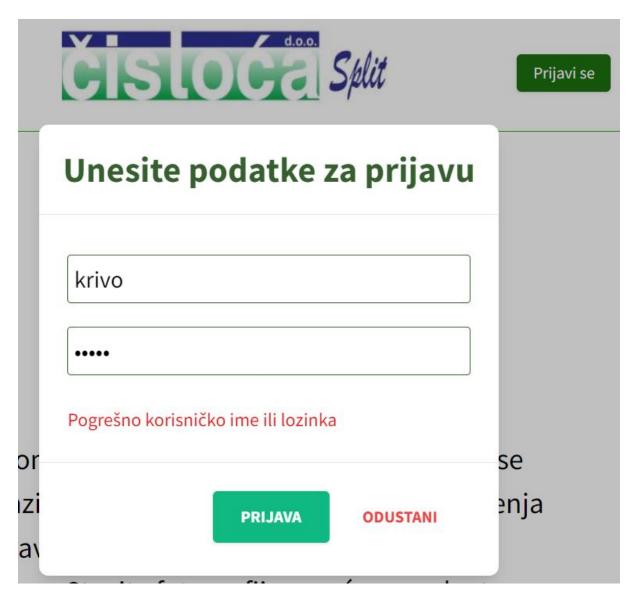

Slika 5.6 Sprječavanje grešaka – drugi primjer

5.1.6 Detekcija i oporavak od greške

Obavijesti kojima se obavještava korisnika o greškama trebaju biti napisane jezikom koji je razumljiv korisniku, bez ikakvih kodova, trebaju točno definirati problem, te trebaju dati zadovoljavajuće rješenje problema.

Primjerice, prilikom pokušaja prijave u sustav, ukoliko korisnik unese krivo korisničko ime ili lozinku, ispiše mu se odgovarajuća poruka, tako da ima točnu ideju o tome što se dogodilo i što treba učiniti da bi ispravio pogrešku – u ovom slučaju, upisati ispravno korisničko ime i lozinku.

Slika 5.7 Detekcija i oporavak od greške

5.1.7 Prepoznavanje umjesto prisjećanja

Korisnik treba moći koristiti sustav bez da unaprijed zna veliku količinu informacija, akcija, objekata, i sl., koje se odnose samo na taj sustav. Također korisnik ne bi trebao pamtiti informacije između različitih koraka korištenja sustava, odnosno dijaloga. Upute za korištenje bi trebale biti prisutne, tj. vidljive korisniku kada je to potrebno.

Primjerice, u našem sustavu, u rasporedu odvoza komunalnog otpada po blokovima, korisnik ima mogućnost upisati dio imena svoje ulice, te mu se zatim u tablici prikažu samo ulice s tim

unesenim nizom slova u imenu. Na slici ispod je prikazano kako izgleda tablica prije i nakon što se upiše dio imena ulice.

:

Varoš-Meje

Ulice
≫Domovinskog rata ≫Lička ≫Gundulićeva ≫Starčevićeva ≫Ujevićeva

Varoš-Meje

Dana u tjednu	Ulice
7 puta tjedno (svakodnevno)	>Gundulićeva

Slika 5.8 Prepoznavanje umjesto prisjećanja

5.1.8 Fleksibilnost i efikasnost korištenja

Ubrzanja, koja često mogu biti i nevidljiva novim korisnicima, omogućuju ubrzanje korištenja sustava korisnicima koji su bolje upoznati sa sustavom. Sustav bi trebao odgovarati i novim i iskusnijim korisnicima.

Na primjer, u rasporedu odvoza komunalnog otpada po blokovima, korisnicima je omogućeno, umjesto da skrolaju do svog bloka, da se klikom na ime svog bloka automatski spuste do njega.

Raspored odvoza komunalnog otpada po blokovima

← Povratak na usluge

<u> ↓ Lučac-Manuš</u>

Slika 5.9 Fleksibilnost i efikasnost korištenja

5.1.9 Estetika i minimalistički dizajn

Dijalozi ne smiju sadržavati informacije koje nisu bitne korisniku, ili koje se rijetko koriste, jer svaka dodatna informacija konkurira postojećim informacijama, koje su potencijalno važnije od njih, tako da se smanji vidljivost važnijih informacija.

U sustavu ČiSToća je prilikom izrade cijele stranice vođeno računa o estetici i o minimalističkom dizajnu. Primjerice, u sustavu OčiSTimo grad, kartice sadržaje minimalan broj informacija – ulica, slika, opis, i autor.

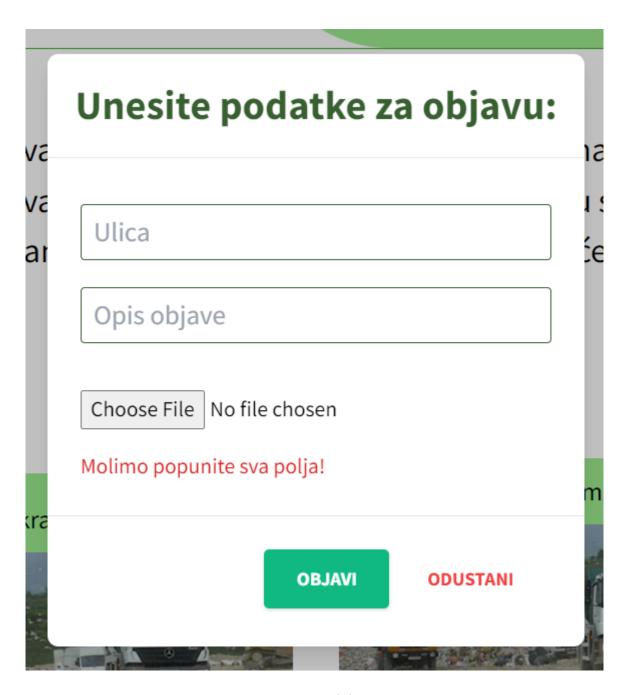
Slika 5.10 Estetika i minimalistički dizajn

5.1.10 Pomoć i dokumentacija

Korisnici bi trebali moći koristiti sustav bez uporabe pomoćne dokumentacije, koja ne smije biti rješenje za loš dizajn, ali je potrebno omogućiti pomoćnu dokumentaciju ako je to jedini način za omogućiti korisnicima korištenje svih funkcionalnosti sustava.

Sustav ČiSToća je jednostavan za korištenje, tako da nema dodatnu pomoćnu dokumentaciju, budući da za nju nije bilo potrebe.

Jedan od primjera korištenja pomoći je na slici ispod – ukoliko korisnik želi unijeti podatke u sustav OčiSTimo grad, a ne unese sve potrebne informacije, ispiše mu se poruka da je potrebno popuniti sva polja.

Slika 5.11 Pomoć i dokumentacija

5.2 C.R.A.P. principi

C.R.A.P. principi su korišteni u izradi sustava u svrhu postizanja što veće kvalitete dizajna stranice.

5.2.1 Kontrast

Elementi sučelja s različitom namjenom, ili različitom razinom važnosti, trebaju različito izgledati, tako što važniji elementi trebaju biti naglašeniji – veličinom, bojama, ...

Primjer korištenja kontrasta u sustavu ČiSToća se nalazi u odjelu o reciklažnom dvorištu, gdje su debljinom slova naglašeni ime dvorišta i njegova adresa, kao i podnaslov za radno vrijeme, koji je naglašen veličinom, bojom, i debljinom slova.

Reciklažno dvorište Karepovac na lokaciji **Dračevac 122, Split** upisano je u očevidnik reciklažnih dvorišta pod rednim brojem REC-52 te njim upravlja Čistoća d.o.o. Split. Gospodarenje otpadom u ovom reciklažnom dvorištu obavlja se na otvorenom i zatvorenom skladišnom prostoru te udovoljava svim uvjetima koji su propisani odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom. Čistoća d.o.o. Split raspolaže s još sedam mobilnih reciklažnih dvorišta koja se, na traženje Gradskih kotara i Mjesnih odbora, raspoređuju na lokacije u gradu Splitu.

Radno vrijeme reciklažnog dvorišta Karepovac:

- ≫ Ponedjeljak: od 8 do 18 sati
- > Utorak: od 8 do 18 sati
- > Srijeda: od 8 do 16 sati

Slika 5.12 Kontrast

5.2.2 Ponavljanje

Elementi koji imaju istu namjenu ili razinu važnosti trebaju biti prikazani na isti način u svrhu održavanja konzistentnosti stranice.

U sustavu ČiSToća je, kao primjer ponavljanja, korišten isti stil za naslove i podnaslove na svim dijelovima sustava, kao i za opise ispod naslova, za tipke za povratak unatrag, i brojne druge elemente.

Raspored odvoza komunalnog otpada po blokovima

← Povratak na usluge

Reciklažno dvorište

← Povratak na usluge

Što je otpad?

← Povratak na edukaciju

Edukacija djece

← Povratak na edukaciju

Slika 5.13 Ponavljanje

5.2.3 Poravnanje

Nijedan element sučelja ne bi trebao biti proizvoljno pozicioniran, već bi svaki element trebao biti vizualno povezan s nekim drugim elementom. Ravne linije, i kada su vidljive i kada nisu, daju dojam organiziranog izgleda stranice, i pomoću njih sustav je bolje vizualno povezan i više konzistentan.

Princip poravnanja u sustavu ČiSToća se koristi, primjerice, kod kartica koje predstavljaju dodatne stranice o edukaciji – kartice su poravnate i na desktop i na mobilnoj verziji.

Edukacija

Što je otpad?

Odlagališta pretrpana smećem postala su nažalost naša svakodnevica i veliki problem. No, to ne mora biti naša sudbina, Razumnim postupanjem so otpadom, najveći dio bačenih ostataka (s)lvari može se preraditi i pretvoriti u nove vrijedne i korisne tvari.

→ Više

Organski otpad - smeće ili korisno dobro?

Kada bismo sve otpatke u našoj posudi za smeće razvrstali i odvojeno složili, ustanovili bismo da organski otpad čini čak oko 30% ukupnog otpada u kučanstvu. U organski otpad dbinja osa bi birazgradivi otpad, npr. ostatke voća i povrća, ljuske jaja, talog kave, ostatke čaja...

+ Više

Edukacija djece

Jedan od najvećih problema današnjice je problem zbrinjavanja otpada, sve veće količine otpada, koje iz godine u godinu sve više rastu. Nove tehnologije koje reproduciraju nove vrste otpada. Problemi sa deporijima, zagadivanjem okoliša, troškovima od žavanja, saniranja...

+ Više

Slika 5.14 Poravnanje

Edukacija

Sto je otpad

Odlagalička pretipina emećem postala su ristralost nabi suskodnevica I veliki problem No. to te more biti nabi sudžina Ranumnim postupacjem s olipidom, najveći dio bačenih postatska lighteri može se prezedbi i prestorbi u nove vrijadne i koriane tveti.

Organski otpad - smeće ili korisno dobro?

Kaida Ejirmo eu-otpatke u valloj parudi za emede ranzesil i odvojeno sločiti, ustanovili biarmo die organiski organi čini čak oko 20% ukupnog orpada u kučinatniu. U organiski organi biologiarni sva biorangradivi orpad, npr. ostatke voča i povrbi, ijuske jeja, telog keve ostatke čeja.

±Min

Edukacija djece

Dedon not najvoda podobrma danaknjica je podobrm do krjavanje ospada, vie vede količ inodrupak koje i podalne u podobu na vodia masu. Nem ostrobogaja koje pograđućinja nose vraze strpada. Problemi sa deporajima, ragađuvajem okcišla, troškovima odrihavanje, samiranje.

Slika 5.15 Poravnanje

5.2.4 Bliskost

Elementi koji su međusobno povezani logički, funkcionalno, i slično, trebaju vizualno biti blizu jedni drugima, odnosno trebaju biti grupirani. Također, elementi koji nisu povezani trebaju biti međusobno odvojeni praznim prostorom.

Primjerice, na stranici *Usluge*, kartice su međusobno grupirane, kao što su grupirane i natuknice o općenitijim uslugama koje obavlja Čistoća Split, a međusobno su odvojeni praznim prostorom.

Raspored odvoza komunalnog otpada po blokovima

Dokument je zbog prírode posla podložan promjenama. Ažurirani raspored se nalazi kod poslovoda Operativne službe. Sve veće promjene rasporeda biti će unesene u Dokument.

Reciklažno dvorišt

obavlja se na otvorenom i zatvorenom skladišnom su propisani odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom, obavlja se na otvorenom i zatvorenom skladišnom su propisani odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom.

≥ Viš

Čistoća d.o.o. Split:

- > provodi i razvija cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na području svog rada
- > odvojeno skuplja korisni otpad u spremnicima na javno-prometnim površinama i u reciklažnim dvodištima
- > skuplja i odvozi komunalni otpad iz kućanstava i drugih korisnika usluga
- > održava čistoću javno-prometnih površina (kolnika, pločnika, trgova, pothodnika, javnih stuba i prolaza)
- > provodi trajnu komunikaciju s javnošću

Slika 5.16 Bliskost

5.3 Teorije niske razine

Teorije niske razine služe da pokušaju predvidjeti ljudsko ponašanje prilikom korištenja sustava. Ukratko su objašnjene i dani su primjeri za dvije teorije niske razine, Fittsov zakon i Hickov zakon.

5.3.1 Fittsov zakon

Vrijeme potrebno da se mišem, odnosno prstom, dođe do ciljnog objekta, se smanji tako što se poveća širina tog ciljnog objekta. Elementi na rubu zaslona imaju beskonačnu širinu, tako da se do njih dođe najbrže.

U sustavu ČiSToća je, u karticama za edukaciju i usluge, osim klika na *Više* za pristup daljnjim informacijama, omogućen i klik na sliku te kartice, te na naslov kartice. Na slici su klikabilna područja unutar oba crvena pravokutnika.

Dokument je zbog prirode posla podložan promjenama. Ažurirani raspored se nalazi kod poslovođa Operativne službe. Sve veće promjene rasporeda biti će unesene u Dokument.

<u>→ Više</u>

Slika 5.17 Fittsov zakon

5.3.2 Hickov zakon

Hickov zakon navodi da se povećanjem izbora povećava vrijeme donošenja odluke – *manje je više*.

U sustavu ČiSToća je primjer korištenja Hickovog zakona grupiranje sekcija stranice – izbor je smanjen na pet sekcija, a klikom na pojedine od njih se omogućava pristup njihovim podsekcijama. Na slici ispod je prikazano kako se, da bi se došlo do edukacije djece, treba u izborniku odabrati sekcija *Edukacija*, a zatim *Edukacija djece*.

Slika 5.18 Hickov zakon

Edukacija

Što je otpad?

Odlogališta perspana vradem postala su reshisat neša sokodnesice i valki problem. No, to ne mone biti neša sudbita. Razumom poerupanjem s otpadom, nejveji dio zašlenih oktataka (ije, ali može se prenditi i prekoriti u nose vrijedne i soriene tveti.

+ Ville

Organski otpad - smeće ili korisno dobro?

kiada bismo sue espekke u nakigi posudi na smece aurumala i odvogana dožili, ustanovili bismo da angaranik repad 3 mi čas oko 20% uškuprag ospada u kučanaturu. U olganski ospada ubojamna sw biboranje skili ospad, npo osratke voća i povrća, ljuska jaja, telog kara, ostatke čeja... ± 15ta.

Edukacija djece

Jedan od rajvećih problema denakrijos je problem zbrinjavanja ozpada, sve vede kobične ospada, koje iz godine u godinu sve više rasu. Nave retnadoglje koje reproducionju nove inste ospada. Problemi so deponijima, rajadivanjem deoliša, troškovima od žavanja, sanizanja.

±308.

Slika 5.19 Hickov zakon

6. Zaključak

Prilikom izrade projekta, došli smo do zaključka da korištenje već definiranih dizajnerskih principa, pravila, heuristika, i sl., kao što su Nielsenove heuristike, C.R.A.P. principi, Fittzov zakon, te Hickov zakon, uvelike olakšava izradu stranice i omogućava puno veću kvalitetu dizajna, korisničkog iskustva, a time i puno veću kvalitetu samog sustava.